

STORTINGET

Representantforslag 281 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Åshild Bruun-Gundersen, Bengt Rune Strifeldt, Morten Stordalen, Hanne Dyveke Søttar, Silje Hjemdal, Himanshu Gulati og Roy Steffensen

Dokument 8:281 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Åshild Bruun-Gundersen, Bengt Rune Strifeldt, Morten Stordalen, Hanne Dyveke Søttar, Silje Hjemdal, Himanshu Gulati og Roy Steffensen om opptrappingsplan for helseutdanningene

Til Stortinget

Bakgrunn

Statistisk sentralbyrå (SSB) sine fremskrivninger av arbeidsstyrken og sysselsettingen fram mot 2040 viser et stort behov for arbeidskraft i helsesektoren. SSB la frem en ny fremskrivning i november 2020. Rapporten ser på fremskrivninger for grupper av utdanninger. En hovedkonklusjon er at

«etterspørselen vokser klart sterkere enn arbeidsstyrken for arbeidskraft med videregående fagutdanning rettet inn mot industri, bygg og anlegg og håndverk, helsefagarbeidere og sykepleiere. En allerede observert mangel på flere av disse utdanningsgruppene vil med stor sannsynlighet forsterke seg med mindre tiltak blir satt i verk.»

I SSBs fremskrivninger for helsepersonell (HELSEMOD) beregnes mangelen på årsverk i 2035. SSB beregner alternative baner for etterspørselen – lavalternativ, middelalternativ (referansebane) og høyalternativ. I middelalternativet beregnes mangelen på årsverk i 2035 til 18 000 for helsefagarbeidere og i underkant av 29 000 for sykepleiere.

Forslagsstillerne vil også vise til at andelen norske leger som tar sin utdanning i utlandet, er svært høy: ca. 50 prosent. Grimstad-utvalget anbefaler at Norge har en

utdanningskapasitet i medisin som dekker landets legebegbehov, i samsvar med WHO-koden for rekruttering av helsepersonell. Utvalget anbefaler at man i Norge på kort sikt selv utdanner 80 prosent av de legene landet trenger. For å få til dette er det behov for en betydelig oppjustering av studieplasser i medisin ved norske universiteter.

Forslagsstillerne mener det nå må iverksettes en forpliktende opptrappingsplan for studier innen medisin, helsefag og sykepleie, slik at utdanningssektoren får kapasitet til å utdanne den kompetansen samfunnet trenger. Planen må også ha konkrete tiltak som tilrettelegger for opprettelse av tilstrekkelig med praksisplasser i helsesektoren.

Det viktigste en kan gjøre for å løse de behovene helsesektoren står overfor i de kommende årene, er å sørge for at Norge begynner å utdanne det helsepersonellet man har behov for. I velferdssamfunnet Norge skal alle være sikre på at de har tilgang til grunnleggende helsehjelp, og da må det legges til rette for at det utdannes nok helsepersonell.

Nå må man prioritere opprettelse av så mange studieplasser som mulig, samt å styrke pilotordningen for kommunal praksis i helse- og sosialfagutdanningene, forberede alle kommuner på å tilby praksisplasser i årene som kommer, og andre tiltak som sektoren selv anser som egnet for å kunne tilby tilstrekkelig antall helsestudieplasser av god kvalitet. En opptrappingsplan med konkrete virkemidler og tiltak vil gi sektoren forutsigbarhet og gode rammer for en bærekraftig satsing.

Flere og bedre praksisplasser i kommunene vil gi helseutdanning som er bedre tilpasset kompetansebehovene, og øke rekruttering til de kommunale helse- og velferdstjenestene. Arbeidsgiver må vurdere hvordan helse- og velferdstjenestene kan organiseres på en hen-

siktsmessig måte for å bedre rekrutteringssituasjonen. Økt bruk av faste, hele stillinger er et eksempel på et tiltak som kan være viktig for å rekruttere kompetente medarbeidere, beholde kvalifisert arbeidskraft og bidra til å ivareta arbeidsmiljøet og redusere sykefravær.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrapningsplan for studieplasser innen medisin, helsefag

og sykepleie. Planen skal både inneholde konkrete tiltak om opprettelse av tilstrekkelig med studieplasser ved utdanningsinstitusjonene, og tiltak som sikrer studentene praksisplass i helsesektoren. Planen bør også inneholde tiltak som gjør det attraktivt for helsearbeidere å være i sektoren.

2. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2022 komme tilbake til Stortinget med innledende tiltak for å sikre flere studieplasser innen medisin, helsefag og sykepleie.

8. april 2021

Åshild Bruun-Gundersen

Bengt Rune Strifeldt

Morten Stordalen

Hanne Dyveke Søttar

Silje Hjemdal

Himanshu Gulati

Roy Steffensen